

ZITTING 1947—1948 — 662

*Wijziging van de Gemeentewet ter regeling van het
brandweerwezen.*

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

No. 1.

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van
Wet tot wijziging van de Gemeentewet ter regeling van het
brandweerwezen.

De toelichtende memorie, die het wetsontwerp vergezelt,
bevat de gronden, waarop het rust

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Amsterdam, 9 December 1947.

WILHELMINA.

ONTWERP VAN WET.

No. 2.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER
NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, salut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het noodzakelijk is de gemeentewet aan te vullen met betrekking tot nadere regelen inzake de uitoefening van de brandweezorg en de organisatie en het beheer van de brandweer;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevonden en verstaan bij deze:

Artikel I.

In de gemeentewet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. De woorden „benevens het toezicht op al hetgeen brandgevaar zou kunnen opleveren” in artikel 209, onder n, alsmede artikel 222 vervallen.

B. In artikel 209, onder O, wordt in plaats van „wijk en brandmeesters” gelezen „wijkmeesters”.

C. Na artikel 225 wordt het volgende ingevoegd.

Artikel 225a.

1. De burgemeester draagt, voor zover dit niet bij bijzonder wettelijk voorschrift aan de raad of burgemeester en wethouders is opgedragen, zorg, dat brandgevaar zoveel mogelijk wordt voorkomen en aan brand krachtig het hoofd kan worden geboden. Onverminderd het bepaalde in artikel 225e, tweede lid, staat de in zijn gemeente dienstdoende brandweer onder zijn bevelen.

2. Hij benoemt, schorst en ontslaat het personeel van de gemeentelijke brandweer en stelt zijn instructie vast. De benoeming van de commandant behoeft de goedkeuring van Onze Commissaris in de provincie.

3. Hij is bevoegd in gemeentedienst zijnde ambtenaren tot dienstneming bij de brandweer van zijn gemeente te verplichten, voor zover de brandweezorg zulks noodzakelijk maakt en de ambtenaren daartoe de lichamelijke geschiktheid bezitten.

Artikel 225b.

1. De burgemeester, de commandant en de door de burgemeester aangewezen leden van de brandweer hebben, ook met uitrusting en materieel, te allen tijde vrije toegang tot alle plaatsen, voor zover zij het betreden daarvan voor een goede vervulling van hun taak noodzakelijk oordelen. Zo nodig verschaffen zij zich de toegang met behulp van de sterke arm.

2. Is een zodanige plaats een woning, dan treden zij tegen de wil van de bewoner niet binnen dan voorzien van een algemene of bijzondere schriftelijke last van de burgemeester. Van het binnentreden maken zij proces-verbaal op, waarvan binnen tweemaal vierentwintig uren aan degene, in wiens woning is binnengetreden een afschrift wordt uitgereikt of toegezonden. In dit proces-verbaal wordt mede van het tijdstip van het binnentreden en van het daarmee beoogde doel melding gemaakt.

3. Zij zijn bevoegd personen aan te wijzen, die met hen de plaatsen, bedoeld in het eerste lid, kunnen betreden. In het geval bedoeld in het vorig lid, wordt hiervan melding gemaakt in het proces-verbaal.

4. De personen bedoeld in het eerste lid zijn verplicht een geheim te bewaren, hetwelk hun bij het verrichten van hun taak bekend is geworden, voor zover deze geheimhouding niet in strijd is met de overige bepalingen van deze wet of met enig ander wettelijk voorschrift.

Artikel 225c.

Ter bevordering van de nodige eenheid kunnen bij algemene maatregel van bestuur regelen worden gegeven betreffende opleiding, onderricht en uitrusting van brandweerpersoneel, als-

mede brandbeveiliging, bluswatervoorzieningen en keuring en normalisatie van brandweer- en reddingsmaterieel.

Artikel 225d.

De plaatselijke verordeningen betreffende de rangindeling, de sterkte, de formatie en de overige organisatie van de brandweer worden aan Onze goedkeuring onderworpen.

Artikel 225e.

1. Onze Commissaris in de provincie ziet toe, dat de uitoefening van de brandweezorg en de organisatie en het beheer van de gemeentelijke brandweren naar de eis geschieden.

2. In geval van ernstige brand en dringende noodzaak kunnen daartoe door hem aangewezen ambtenaren in overleg met de burgemeester rechtstreeks maatregelen treffen en de bevelvoering regelen.

3. Op de door Onze Commissaris in de provincie aangewezen ambtenaren is artikel 225b van toepassing met dien verstande, dat de algemene of bijzondere schriftelijke last door Onze Commissaris wordt gegeven.

Artikel 225f.

1. De brandweren van de door Onze Commissaris in de provincie of, indien de hierbij betrokken gemeenten in meer dan ene provincie zijn gelegen, door Onze Minister van Binnenlandse Zaken aangewezen gemeenten verlenen bij het bestrijden van brand elkaar onderling de nodige hulp. Onze Commissaris, onderscheidenlijk Onze Minister, bepaalt de afstand, binnen welke deze hulp wordt verleend.

2. Indien de brandweer ook bij de hulp, bedoeld in het vorige lid, ingeval van een brand van grote omvang of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, ontoereikend is, verleent de brandweer der kerngemeente bovendien de nodige bijstand. Onze Commissaris in de provincie wijst de kerngemeenten aan, zomede de gemeenten, die voor bijstand door de brandweer der onderscheidene kerngemeenten in aanmerking komen. Indien de betrokken gemeenten in meer dan ene provincie zijn gelegen, geschiedt de aanwijzing door Onze Minister van Binnenlandse Zaken.

3. Onze Commissaris in de provincie, of indien de hierbij betrokken gemeenten in meer dan ene provincie zijn gelegen, Onze Minister van Binnenlandse Zaken, geeft nadere voorschriften omtrent de uitvoering van het eerste en het tweede lid van dit artikel en omtrent de volgorde, waarin brandweren te hulp moeten worden geroepen.

Artikel 225g.

1. Wanneer krachtens artikel 225f, tweede lid, hulp wordt gevraagd, is de burgemeester niet gehouden aan de aanvraag gevolg te geven, indien en voor zover de veiligheid van het verzorgingsgebied van de gemeente, door het verlenen van hulp, gevaar zou lopen.

2. De burgemeester doet van de verhindering onverwijld mededeling aan de burgemeester van de hulpverlangende gemeente of aan hem, die namens deze de hulpverlening heeft aangevraagd, en aan Onze Commissaris in de provincie of de door deze aangewezen ambtenaar.

Artikel 225h.

Met betrekking tot geschillen betreffende de uitvoering van voorzieningen, welke ingevolge artikel 225f zijn getroffen, is artikel 136 der gemeentewet van toepassing.

Artikel 225i.

1. Wij behouden Ons voor, op overtreding van de regelen, bedoeld in artikel 225c, hechtenis te stellen van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste tienduizend gulden, alsmede verbeurdverklaring van de voorwerpen, waarmede of met betrekking tot welke de overtreding is begaan, of welke door middel van die overtreding zijn verkregen, ongeacht of zij de veroordeelde toebehoren.

2. De handelingen, strafbaar gesteld krachtens het vorige lid, zijn overtredingen.

3. Indien een zodanige handeling wordt begaan door of vanwege een rechtspersoon, wordt de strafvervolgung ingesteld en de straf uitgesproken tegen de bestuurder. Geen straf wordt

uitgesproken tegen de bestuurder van wie blijkt, dat de handeling buiten zijn toedoen is begaan.

Artikel 225j.

1. Met het opsporen van de handelingen, strafbaar gesteld volgens het bepaalde in artikel 225i, eerste lid, zijn, behalve de ambtenaren bedoeld in artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering, belast de ambtenaren van Rijks- en gemeentepolitie en de door Onze Minister van Binnenlandse Zaken aan te wijzen personen.

2. Wij kunnen de opsporingsambtenaren, bedoeld in het vorig lid, bevoegd verklaren tot het nemen van monsters tegen afgifte van een ontvangstbewijs en met vergoeding van de waarde, berekend naar de verkoopprijs, en tot het in beslag nemen, zomede tot het vorderen van de uitlevering ter inbeslagneming van die voorwerpen, welke tot ontdekking van de waarheid kunnen leiden, of welke verbeurdverklaring, vernietiging of onbruikbaarmaking kan worden bevolen.

Artikel 225k.

De opsporingsambtenaren, bedoeld in artikel 225j, eerste lid, kunnen te allen tijde inzage vorderen van alle bescheiden, waarvan zij voor de goede vervulling van hun taak inzage nodig oordelen. Personen, die uit hoofde van hun stand, beroep of hun ambt tot geheimhouding verplicht zijn, kunnen de inzage weigeren van bescheiden, tot welke hun plicht tot geheimhouding zich uitstrekt.

Artikel 225l.

1. De opsporingsambtenaren, bedoeld in artikel 225j, eerste lid, hebben te allen tijde vrije toegang tot alle plaatsen, voor zover zij het betreden daarvan voor een goede vervulling van hun taak noodzakelijk achten. Zo nodig verschaffen zij zich de toegang met behulp van de sterke arm.

2. Is een zodanige plaats een woning, dan treden zij tegen de wil van de bewoner niet binnen, dan vergezeld van een hulpofficier van justitie, dan wel voorzien van een algemene of een bijzondere schriftelijke last van de Procureur-Generaal bij het Gerechtshof of van de officier van justitie of van een bijzondere schriftelijke last van een hulpofficier van justitie. Van dit binnentreden maken zij proces-verbaal op, waarvan binnen tweemaal vierentwintig uur aan degene, in wiens woning is binnentreden, een afschrift wordt uitgereikt of toegezonden. In dit proces-verbaal wordt mede van het tijdstip van het binnentreden en van het daarmede beoogde doel melding gemaakt.

3. Zij zijn bevoegd personen aan te wijzen, die met hen de plaatsen, bedoeld in het eerste lid, kunnen betreden. In het geval, bedoeld in het vorig lid, wordt hiervan melding gemaakt in het proces-verbaal.

4. Artikel 225b, vierde lid, is met betrekking tot de opsporingsambtenaren en de personen, bedoeld in het vorig lid, van toepassing.

Artikel 225m.

Door Ons kunnen regelen worden gesteld met betrekking tot de vergoeding van de kosten der hulpverlening, bedoeld in artikel 225f.

Artikel II.

Het Tijdelijk Brandweerbesluit vervalt.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3.

Algemene beschouwingen.

Evenzeer als ten aanzien van de politie, hebben de gebeurtenissen tijdens de bezetting ook met betrekking tot de brandweer haar sporen achtergelaten. Naar het oordeel van de ondergetekende brengt dit, nu het streven van de wetgever er op gericht is om allerwege zoveel mogelijk weer tot normale verhoudingen te komen, en met name om aan onnodige en ongewenste uitingen van centralisatie een einde te maken, de noodzaak mede, ook de huidige constellatie op brandweergebied, zoals deze tijdens en na de oorlog is ontstaan, aan een herziening te onderwerpen.

Ten einde de Staten-Generaal inzicht in deze aangelegenheid te verschaffen, moge hij een summier schets van de ontwikkeling hier doen volgen.

Tot 1940 waren aan het beheer en de organisatie van de brandweer en de repressieve brandweezorg slechts weinig wettelijke bepalingen gewijd. In artikel 209, onder *n* en *o*, van de gemeentewet wordt de voorziening in het materieel en personeel van de brandweer aan burgemeester en wethouders opgedragen, terwijl in artikel 240, onder *n*, van die wet, de uitgaven voor de brandweer tot de z.g. verplichte uitgaven worden gerekend. Werd met deze summier bepalingen ten opzichte van het beheer en de organisatie van de brandweer volstaan, met betrekking tot de repressieve brandweezorg (brandbestrijding) was de wetgever nog spaarzamer; slechts één artikel der gemeentewet, te weten artikel 222, houdt hieromtrent een bepaling in. Het beheer en de organisatie van de brandweer en de repressieve brandweezorg vielen geheel in het kader van de gemeentelijke autonomie. Met de preventieve brandweezorg (brandbeveiliging) stond de zaak anders. In verschillende wetten — o.a. de Woningwet, de Hinderwet, de Veiligheidswet, de Wet van 13 Januari 1923, *Staatsblad* no. 9 en het daarop berustend Koninklijk besluit van 30 December 1924, *Staatsblad* 260 en het Wetboek van Strafrecht (de artikelen 428 en 429) — zijn bepalingen nopens het voorkomen van brandgevaar opgenomen, zonder dat evenwel gezegd kan worden, dat deze bepalingen een samenhangend geheel vormen.

Reeds vóór de tweede wereldoorlog was meer en meer het besef gegroeid, dat de organisatie van de brandweer in velerlei opzicht verbetering behoeft. In het bijzonder ook deed zich het ontbreken van de — naar modern inzicht zo vereiste — coördinatie meer en meer gevoelen.

Deze zaak is tijdens de bezetting, toen de brandweer voor een veelomvattende taak werd gesteld, door de centrale Overheid ter hand genomen. Dit geschiedde door de instelling van een inspectie van het brandweerwezen met bepaalde bevoegdheden en de uitvaardiging van het Besluit Brandweerwezen (Verordening 57/1941), hetwelk later werd vervangen door het Besluit Brandweerwezen 1943 (Verordening 120/1943).

Uiteraard bestond door deze gang van zaken het gevaar, dat de reorganisatie en de daaromtrent gegeven voorschriften aan niet-Nederlandse invloeden bloot stonden. Met name was dit het geval, toen onder de vigeur van de laatstgenoemde verordening, de brandweer in de zeven grootste gemeenten aan de „Staatspolitie” werd gekoppeld. Niettemin is de infiltratie bij de brandweren verhoudingsgewijs beperkt geweest. Bij de bevrijding werden krachtens het Tijdelijk Brandweerbesluit (Koninklijk besluit van 7 September 1944, no. E 85) de onmiddellijk vereiste correcties in organisatorisch opzicht aangebracht.

Tijdens en onmiddellijk na de bezetting is ongetwijfeld veel gedaan om de inrichting der brandweren op een hoger peil te brengen. De ruime hulp van geallieerde zijde ten aanzien van de materieelvoorziening moge voortis met dankbaarheid worden gememoreerd. De ondergetekende is zich evenwel er van bewust, dat het resultaat soms moest worden bereikt ten koste van het vrije beschikkingsrecht en de zelfwerkzaamheid der plaatselijke besturen. Ten spoedigste dient de thans formeel nog bestaande bestuurlijke en organisatorische centralisatie plaats te maken voor een stelsel, dat de zorg voor een goede brandbestrijding en brandpreventie wederom legt in handen van de organen der gemeente, die beter dan welke instantie ook, kunnen beoordelen, hoe de plaatselijke historisch gegroeide organisatie kan

worden aangepast aan de eisen, die, naar de ervaring van de laatste jaren heeft geleerd, thans gesteld moeten worden.

Intussen is de ondergetekende, hozeer hij ook ten aanzien van de brandweer voorstander is van een ruime decentralisatie, na ampel beraad — waarbij de Commissarissen der Koningin, een aantal burgemeesters, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Koninklijke Nederlandse Brandweervereniging en de Vereniging van Brandweercommandanten werden betrokken — tot de overtuiging gekomen, dat een terugval naar het vóóroorlogs gebrek aan coördinatie en samenhang moet worden vermeden. Deze coördinatie en samenhang wil hij langs verschillende wegen bereiken. In de eerste plaats door de mogelijkheid te scheppen, dat bij algemene maatregel van bestuur algemene regelen kunnen worden gegeven ten aanzien van enkele punten, die voor de intercommunale samenwerking van belang zijn, te weten opleiding en onderricht van personeel, bluswatervoorziening, eenheid van uitrusting en keuring en normalisatie van materieel. Voorts dienen in verband o.m. met de belangen van de industrie ook ten aanzien van de brandbeveiliging gelijke veiligheidseisen bijv. aan filmapparaten, bouwmaterialen enz. te worden gesteld. Wordt mitsdien de mogelijkheid geschapen de bemoeiing inzake deze punten in de centrale sfeer te brengen, zulks is niet het geval met de organisatie van de brandweer en al hetgeen daarmee samenhangt.

Deze punten worden in beginsel aan de autonome werkzaamheid der gemeentebesturen overgelaten. Uit hoofde van de vereiste coördinatie zullen de plaatselijke verordeningen op het stuk van organisatie naar de trant van artikel 223, derde lid, der gemeentewet, evenwel Koninklijke goedkeuring behoeven. Daarnaast staat de bepaling van artikel 126, lid 2, onder a, van de Ambtenarenwet 1929, die op personeelsgebied de nodige eenheid waarborgt. Voorts ware coördinatie te bereiken door de Commissarissen der Koningin — in tegenstelling tot hetgeen vroeger het geval was — als taak t.o.v. het brandweerwezen toe te kennen het toezicht op het beheer van de brandweer en op de uitoefening van de brandweezorg. Wordt door het gezag en overwicht van de Commissarissen een doeltreffend brandweerbeleid gewaarborgd, anderzijds biedt deze oplossing de zekerheid, dat er van een overheersing van het technische element — zij het ook, dat de Commissaris zich van technisch deskundige zijde zal doen voorlichten — geen sprake zal zijn.

In de gedachtengang van het vorenstaande is aanvulling van de gemeentewet de aangewezen vorm voor de beoogde voorzieningen.

Bij de formulering van een en ander in het onderhavige wetsontwerp is er van uitgegaan, dat de brandweerorganisatie evenals die der politie gezien moet worden in het kader van de burgerlijke verdediging, welke goeddeels is gebaseerd op inschakeling en coördinatie van de voorhanden zijnde krachten. De ervaring, welke in alle oorlogvoerende landen en met name in Engeland is opgedaan, heeft aangetoond, dat bij de organisatie van een openbare dienst als de brandweer van meet af aan met zijn taak in oorlogstijd moet worden rekening gehouden. Wettelijke voorzieningen inzake de coördinatie van alle diensten en instellingen, welke bij de rampenbestrijding en de burgerlijke verdediging betrokken zijn, alsmede inzake de materiële voorzieningen op dit stuk, worden door een daartoe door de ondergetekende ingestelde commissie voorbereid.

Het zijn evenwel geenszins uitsluitend organisatorische redenen, die de ondergetekende tot het aanvaarden van de in het ontwerp neergelegde gedragslijn hebben gebracht. Een organisatie als de brandweer mag nimmer als doel in zichzelf worden gezien. De brandweer heeft een dienende functie. Zij heeft te waken voor de veiligheid van de bevolking en het behoud van het volksvermogen. Naar de eisen, welke de uitvoering van deze opdracht haar stelt, heeft haar organisatie zich te richten. Daarbij dient in het oog te worden gehouden dat elke brand, die niet voorkomen of in zijn begin gestuit kan worden, kapitaalsvernietiging en mogelijkerwijs verlies van mensenlevens betekent, welke met inspanning van alle krachten voorkomen moeten worden.

Is derhalve een moderne en goed geoutilleerde brandweer geboden, anderzijds moet er krachtig naar worden gestreefd, de overheidsuitgaven t.b.v. het brandweerwezen tot de strikt noodzakelijke te beperken. Afweging van de brandrisico's tegen de kosten, die aan het dekken van deze risico's zijn verbonden, is daartoe steeds noodzakelijk. De omschakeling van de brandweerorganisatie op vredesvoet is onmiddellijk na de bevrijding ter hand genomen en inmiddels grotendeels ten uitvoer gelegd.

Hiernaast kan een aanmerkelijke besparing worden verkregen door het brandweerpersoneel en materieel volgens een vast plan naar maatstaf van brandweertechnische eisen over het land te verdelen. Door het feit, dat de gemeenten geheel onafhankelijk van elkander haar brandweerroutillage verzorgden, kwam het vroeger herhaaldelijk voor, dat zij uitgaven deden, die bij een systematische coördinatie achterwege hadden kunnen blijven. Het door de Commissaris der Koningin uit te oefenen toezicht op het brandweerwezen en de bemoeiingen van Gedeputeerde Staten t.a.v. de gemeentelijke begrotingen zullen dienstig zijn de gemeenten in deze de weg te wijzen. In niet geringe mate zal ook het systeem van intercommunale hulpverlening, zoals dit in het onderhavige ontwerp is neergelegd, tot een beperking der kosten kunnen bijdragen. Door het aanwijzen van kerngemeenten, wier brandweerroutillage uitgaat boven de directe plaatselijke behoefte, zal een aanzienlijke besparing van personeel en materieel in de omliggende kringgemeenten worden verkregen en de nadelige factor, dat de gemeentelijke indeling zich niet stoort aan de technische brandbeveiligingseisen, geëlimineerd kunnen worden. Hetzelfde geldt met betrekking tot de onderlinge hulpverlening van de gemeenten. Dit systeem, dat ook thans reeds wordt toegepast, heeft uitstekende resultaten opgeleverd.

Bovendien zijn in verschillende delen des lands reeds maatregelen in voorbereiding om te komen tot een zgn. streekbrandweer op basis van daartoe te treffen intercommunale regelingen.

Voorts moge hier nog worden opgemerkt, dat in het onderhavige ontwerp niet van een Rijksbrandweerbelasting gerept wordt. Met zijn ambtgenoot van Financiën is de ondergetekende van oordeel, dat een zodanige belasting thans niet wenselijk is.

Artikelen.

Artikel I.

Artikel 225a.

Evenals de burgemeester is belast met de politiezorg tot handhaving van openbare orde en rust, wordt, tenzij dit bij bijzonder wettelijk voorschrift aan burgemeester en wethouders is opgedragen, hem in dit artikel de zorg opgelegd, dat aan brand en brandgevaar krachtig het hoofd kan worden geboden. Uit dien hoofde wordt de in de gemeente dienstdoende brandweer onder zijn bevel gesteld. Het komt de ondergetekende voorts juist voor, op gelijke wijze als bij de gemeentepolitie, een nauwe band tussen burgemeester en brandweerkorps te leggen door — in afwijking van artikel 209, onder n, der gemeentewet — de benoeming, de schorsing en het ontslag van beroeps- en vrijwillig personeel en de vaststelling van hun instructie tot de competentie van de burgemeester te doen behoeren.

Artikel 225b.

Het artikel bedoelt te voorzien in een sinds lang gevoelde behoefte. Bij het vervullen van haar taak ziet de brandweer zich meermalen genoopt terreinen en woningen van derden binnen te treden. In vele gevallen scheidt dit geen moeilijkheden, doch soms is de bewoner afwezig of weigert, met het oog op waterschade e.d. medewerking. Ten einde de brandweer een beroep op overmacht te besparen, is de in dit artikel vervatte oplossing gekozen, waarbij met de eisen van artikel 165 der Grondwet rekening is gehouden.

Ten behoeve van de door de Commissaris der Koningin voor het toezicht op het brandweerwezen aan te wijzen ambtenaren is in artikel 225e een gelijke bevoegdheid geschapen. De hier gecreëerde binnentredingsbevoegdheid moet onderscheiden worden van die, bedoeld in artikel 225l waar het gaat om de opsporing van strafbare feiten.

In verband met het bepaalde in het vierde lid moge de aandacht worden gevestigd op de in art. 272 van het Wetboek van Strafrecht vervatte strafbepaling.

Artikel 225c.

Verwezen moge worden naar hetgeen in de algemene beschouwingen t.a.v. dit artikel reeds werd opgemerkt. Het is de bedoeling, dat de Kroon van de hier ontworpen bevoegdheid uitsluitend gebruik zal maken daar, waar de eis tot unificatie zulks meebrengt. Daarnaast staan uiteraard algemene maatregelen van bestuur, voortvloeiend uit bijzondere wetten als hierboven in de aanvang der algemene beschouwingen genoemd. Indien,

zolang en voor zover de Kroon van Haar bevoegdheid krachtens het ontworpen artikel geen gebruik maakt, zijn de gemeentebesturen vrij de in dit artikel genoemde onderwerpen zelf te regelen.

Artikel 225d.

Verwezen zij naar hetgeen ter zake in de algemene beschouwingen reeds werd opgemerkt.

Volledigheidshalve zij vermeld, dat de volgende organisatievormen van de brandweer mogelijk zijn:

a. beroepsbrandweer	} benoeming, bevordering en ontslag
berusten bij de burgemeester
b. vrijwillige brandweer	
c. plichtbrandweer (artikel 225a, lid 3);	
d. aangewezen brandweer (artt. 226/7 der gemeentewet);	
e. een combinatie van de onder a-d genoemde organisatievormen.	

Artikel 225e.

Uit de toezichthoudende taak van de Commissaris der Koningin, waaromtrent hierboven is uitgeweid, vloeit logischerwijs de bevoegdheid tot ingrijpen voort. Deze bevoegdheid kan hij, indien daartoe aanleiding bestaat, krachtens artikel 156 der gemeentewet uitoefenen. Met het oog op eventuele branden van catastrophale aard, waarbij onverwijld handelen geboden is, werd het bepaalde in het tweede lid van het voorgestelde artikel opgenomen. De ervaring heeft tot dusverre trouwens geleerd, dat de plaatselijke brandweerleiding, zo zij komt te staan voor noodsituaties waartegen zij niet blijkt opgewassen te zijn, gaarne op eigen verzoek het bevel aan een volkomen vakman overdraagt. Met het oog op ongevallen, welke aan het personeel kunnen overkomen, lijkt het intussen wenselijk de hierbedoelde bevoegdheid buiten twijfel te stellen.

Artikel 225f.

Enerzijds wordt door deze regeling een doeltreffende brandbestrijding bevorderd, terwijl anderzijds een aanzienlijke kostenbesparing het gevolg is. De hulpverlening, bedoeld in het eerste lid, is een onderlinge (twee- of meezijdige) hulpverlening, die van het tweede lid een eenzijdige, nl. van de kerngemeenten aan de kringgemeenten. In dit artikel wordt gedacht aan een verzorgingsgebied en niet aan bepaalde gemeentegrenzen aangezien het mogelijk is, dat een gemeente de zorg voor de brandbestrijding op haar grondgebied of een gedeelte daarvan, ingevolge een gemeenschappelijke regeling, aan een andere gemeente heeft overgedragen.

Het in dit artikel bedoelde systeem van hulpverlening dient wel onderscheiden te worden van een z.g. streekbrandweer, een figuur van samenwerking, welke — zoals hier boven reeds werd opgemerkt — berust op een intercommunale regeling krachtens de artt. 129 e.v. der gemeentewet. Ingevolge art. 145a der gemeentewet kan een zodanige samenwerking ter besparing van kosten ook worden opgelegd. Bij een streekbrandweer behartigt een groep van gemeenten met prijsgeving harer zelfstandigheid ten deze, de brandweer geheel of ten dele gezamenlijk. Uiteraard is zulks slechts mogelijk in streken, waar de plaatselijke gesteldheid dit toelaat.

Artikel 225i.

De hier geschapen mogelijkheid om in de algemene maatregelen van bestuur strafbepalingen op te nemen heeft uiteraard slechts betrekking op handelingen van privaatrechtelijke personen als zodanig.

Artikel 225m.

De bepalingen nopens intercommunale hulpverlening kunnen het nodig maken regelen te stellen nopens de vergoeding der uit de hulpverlening voortvloeiende kosten.

De Minister van Binnenlandse Zaken.

WITTEMAN.